

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/541/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714205075
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714205075.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Y., B. F. XXXX/X, proti odporcovi PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 5C/97/2014-120 zo dňa 7. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil rozhodcovský rozsudok sp. zn. 265/11/13 zo dňa 29.01.2014 vydaný Slovenským arbitrážnym súdom zriadeným pri Slovak Arbitration Court, s.r.o., so sídlom Krížna 56, Bratislava (výrok I.), navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania (výrok II.).

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že účastníci konania uzavreli dňa 07.12.2011 Zmluvu o revolvingovom úvere. Toho istého dňa bola medzi nimi uzavretá aj Rozhodcovská zmluva č. 8200042167 podľa ktorej akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, ukončením či neplatnosťou tejto zmluvy budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní, alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní. Ďalej okresný súd konštatoval, že uvedená Zmluva o revolvingovom úvere je typizovanou štandardnou zmluvou, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že navrhovateľka ako spotrebiteľka nemala možnosť zmeniť jej obsah. Po preskúmaní rozhodcovského konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovského rozsudku dospel k záveru, že žalobný návrh je opodstatnený. Zmluva o revolvingovom úvere vrátene rozhodcovskej zmluvy bola pripravená odporcom vopred, pričom navrhovateľka mala síce možnosť s touto sa oboznámiť pred jej podpísaním, ale nemohla ovplyvniť jej obsah. Rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, pretože ako vyplývalo z tvrdení navrhovateľky, tá pri podpise Zmluvy o revolvingovom úvere nebola informovaná o obsahu zmluvy, ani obsahu a význame rozhodcovskej zmluvy. Ak aj v rozhodcovskej zmluve bol upravený alternatívny spôsob riešenia sporov s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský alebo všeobecný súd, išlo len o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, čo vyplýva aj z toho, že pokiaľ odporca ako veriteľ by uplatnil svoje práva na rozhodcovskom súde, navrhovateľka bola povinná tomuto sa podriaďovať, bez možnosti žiadať o ochranu všeobecný súd.

Ďalej okresný súd poukázal na porušenie ust. § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona o rozhodcovskom konaní z dôvodu, že v rozhodcovskom konaní bola uplatnená zmluvná pokuta v neprimeranej výške. Navyše dojednania o nej boli zahrnuté do tej časti zmluvy, ktorá nebola podpísaná zmluvnými stranami, išlo o ťažko čitateľný text, ktorý sa v ostatnom texte stratil. Pokiaľ rozhodcovský rozsudok akceptoval nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, nepostupoval dôsledne v súlade s ust. § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Ďalej mal okresný súd preukázané, že rozhodcovský rozsudok bol vo veci vyhlásený bez akéhokoľvek procesného úkonu súdu v konaní. Ust. § 25 ods. 10 Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu, ktorý mu umožňoval vydať rozhodcovský rozsudok aj bez vypočutia žalovaného označil okresný súd za ustanovenie nielen v rozpore so samotným zákonom o rozhodcovskom konaní, ale aj v rozpore so základnými princípmi práva na spravodlivý proces, najmä s prihliadnutím na to, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah. Rozsudok vo veci nemohol byť vyhlásený pred tým, než rozhodca dal druhej strane riadne možnosť vyjadriť sa k veci. Právo na žalobnú odpoveď mal navrhovateľke dať rozhodca pred vyhlásením rozsudku bez ohľadu na to, či sa vo veci rozhodol postupovať iba na základe písomných vyjadrení bez nariadenia pojednávania. Takýto postup upravuje aj samotný Zákon o rozhodcovskom konaní. Rokovací poriadok nemôže odporovať zákonu, naopak musí s ním byť v súlade.

Na záver odôvodnenia okresný súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na to, že rozhodcovská zmluva obdobného obsahu a formy bola už predmetom viacerých súdnych, najmä exekučných konaní, kde bol zamietnutý návrh na vydanie poverenia na základe exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe obdobnej rozhodcovskej zmluvy. Uviedol, že nemal dôvod odkloniť sa už od už prezentovaného názoru vyjadreného v rozhodnutiach rôznych krajských súdov, s ktorými sa argumentačne stotožnil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca, ktorým sa domáhal jeho zrušenia. Namietal, že navrhovateľka v konaní nikdy netvrdila, že by nemala možnosť sa s obsahom rozhodcovskej zmluvy oboznámiť, alebo že by jej obsahu nerozumela. Súd mal preto pri svojom rozhodovaní vziať do úvahy nielen tvrdenia produkované navrhovateľkou, ale aj faktické konanie obsiahnuté v rozhodcovskej zmluve. V článku 3 tejto zmluvy sa uvádza vysvetlenie, čo rozhodcovská zmluva a rozhodcovské konanie znamená. Žiadny právny predpis neurčoval, aby veriteľ vysvetľoval pojem rozhodcovské konanie a rozhodcovská zmluva. Okresný súd nezohľadnil vo veci všetky dôkazy, ktoré tvorili súčasť súdneho spisu a jeho postup tak porušil rovnosť účastníkov konania, kedy bez opory v zákone vychádzal z tvrdenia účastníka bez toho, aby ho vyhodnotil v kontexte jeho skoršieho konania. Rozhodcovská zmluva nevznikla za stavu, kedy by spotrebiteľ nemal informáciu, že ju prijať nemusí. Takáto informácia bola uvedená hneď v popredí textu rozhodcovskej zmluvy, teda aj z hľadiska transparentnosti danej informácie nebolo možné konštatovať nedostatočné informovanie spotrebiteľa o takejto možnosti.

Odporca poprel závery súdu ohľadne odplaty za úver v dohodnutej Zmluve o revolvingovom úvere. Pri porovnávaní jej výšky mal zobrať do úvahy nielen hodnotu obvyklej odplaty, ale aj spôsob a mieru zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti, ktoré skutočnosti však okresný súd vôbec nerešpektoval.

Priebeh rozhodcovského konania, ktorý bol upravený v rozhodcovskom poriadku neporušoval princíp kontradiktórnosti konania. Po vydaní rozhodcovského rozsudku mal žalovaný v rozhodcovskom konaní možnosť rovnako sa vyjadriť ako v prípade, ak by mu bola najskôr doručená žaloba.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadala rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rozhodcovské konanie do 01.01.2015 bolo upravené v Zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Tento zákon upravoval rozhodovanie sporov vzniknutých z tuzemských a medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike, uznanie a výkon tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí v Slovenskej republike (§ 1 ods. 1 písm. a/, b/ citovaného zákona). Uvedený právny predpis sa vzťahoval aj na rozhodcovské konanie, v ktorom sa riešili spotrebiteľské spory. Zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, osobitne upravil rozhodcovské konanie v prípade spotrebiteľských sporov. Došlo ním k odčleneniu rozhodcovského konania týkajúceho sa osobitných prípadov - spotrebiteľských sporov od rozhodcovského konania, v ktorom sa riešia ostatné spory.

Podľa § 73 ods. 1 Zákona č. 335/2014 Z. z. ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa ods. 2 na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31.12.2014; ust. § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Podľa ods. 3 Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

V prejednávanej veci bola uzatvorená rozhodcovská zmluva dňa 07.12.2011. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení sa pre posúdenie platnosti (neplatnosti) predmetnej rozhodcovskej zmluvy použijú ustanovenia právnych predpisov účinných v čase jej uzatvorenia. Avšak na rozhodcovské konanie, ktoré začalo aj pred 1. januárom 2015 a ktorého predmetom je spotrebiteľský spor, sa použijú ustanovenia Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní č. 335/2014 Z. z..

Konanie o žalobe o zrušení rozhodcovského rozsudku je časť tzv. rozhodcovského konania. Vyplýva to zo systematického výkladu jednak pôvodného zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z. z., ako aj zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní č. 335/2014 Z. z..

Zákon č. 244/2002 Z. z. v druhej časti, ktorá je venovaná samotnému rozhodcovskému konaniu, ako etapu tohto konania upravuje možnosť zrušenia rozhodcovského rozsudku na základe podania žaloby, z dôvodov uvedených v tomto zákone.

Rovnako aj zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov je systematicky delený na časti, z ktorých tretia časť upravuje spotrebiteľské rozhodcovské konanie, do ktorého sa zaradzuje aj žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku (§ 45 a nasl.).

V zmysle predchádzajúcej právnej úpravy o rozhodcovskom konaní, ako aj aktuálnej právnej úpravy o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je teda jednou z fáz rozhodcovského konania aj rozhodovanie o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku všeobecným súdom.

Podľa ust. § 73 ods. 1 Zákona č. 335/2014 Z. z. sa potom ustanovenia tohto zákona použijú aj na rozhodcovské konanie, ktorého predmetom je spotrebiteľský spor a ktoré začalo pred 1. januárom 2015. Teda konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktoré začalo na všeobecnom súde po 1. januári 2015 sa dokončí podľa ust. Zákona č. 335/2014 Z. z..

V prejednávanej veci bolo potrebné, aby okresný súd pri prejednaní a rozhodnutí veci aplikoval ust. Zákona č. 335/2014 Z. z. a skúmal dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle už tejto platnej právnej úpravy. Ak okresný súd pre rozhodnutie o tom, či sú splnené dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku aplikoval ust. Zákona č. 244/2002 Z. z. vec nesprávne práve posúdil.

Ďalej je potrebné poukázať aj na ust. § 243d Exekučného poriadku, v znení Zákona č. 335/2014 Z. z. tak, ako naň poukazoval odporca v podanom odvolaní. Podľa tohto zákonného ustanovenia exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Ak na základe rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenia sa navrhovateľka v konaní domáha nedošlo v zákonnej 3-mesačnej lehote od účinnosti Zákona č. 335/2014 Z. z. k podaniu návrhu na vykonanie exekúcie, toto rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov konania zaväzovať. To znamená, že osoba, ktorej vyplývala z tohto rozhodcovského rozhodnutia nejaká povinnosť, prestáva byť jej nositeľom a osoba, ktorá mala právo vyplývajúce z tohto rozhodnutia prestáva byť nositeľom tohto práva. Následne je potom nutné zaoberať sa existenciou právneho záujmu (nie nalievavého právneho záujmu ako v prípade § 80 písm. c/ O.s.p.), ale akéhokoľvek právneho záujmu navrhovateľa na žiadanom zrušení. Z tohto pohľadu je nutné skúmať, aké dôsledky na prípadné právne postavenie navrhovateľa môže mať rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku. Skutočnosť, že rozsudok prestáva byť záväzným

neznamená, že tento rozsudok zaniká, resp. je ex lege (zo zákona) zrušený. Rozsudok naďalej existuje, avšak z neho vyplývajúce povinnosti prestávajú zaväzovať.

Na základe uvedených skutočností krajský súd, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z toho titulu nedostatočne zisteného skutkového stavu napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude okresný súd pri posúdení dôvodnosti nároku na zrušenie rozhodcovského rozsudku vychádzať z ustanovení Zákona č. 335/2014 Z. z. a posudzovať existenciu dôvodov pre možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozhodnutia podľa tohto právneho predpisu. Zároveň sa bude zaoberať posúdením existencie právneho záujmu navrhovateľky na žiadanom určení vzhľadom na ust. § 243d Exekučného poriadku. V tejto súvislosti vyzve navrhovateľku, aby ozrejmil dôvody, pre ktoré sa domáha zrušenia napadnutého rozsudku, ktorý prestáva byť voči nej záväzný. Následne tieto dôvody vyhodnotí a zvolí ďalší procesný postup podľa toho, či tieto budú alebo nebudú odôvodňovať rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku.

V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.